

MARZEC 3 (127)1999

ISSN 1233-8494

PORTALZTWO ROLNICZE

CENA 1 zł

W GRABANOWIE

WSZYSTKIM PANIOM ŻYCZYMY
DUŻO ZDROWIA
I SAMYCH POGODNYCH DNI

Unijne symbole

Flaga

W świetle prawa międzynarodowego Unia Europejska to „jedynie” forma współpracy między państwami Wspólnot Europejskich. Unia ma swoje symbole .

Każdy z nas kojarzy niebieską flagę z ułożonymi w kole dwunastoma złotymi gwiazdami z Unią Europejską. Symbol ten objawia się na ekranach telewizorów kiedy prezentowane informacje dotyczą Unii Europejskiej. Flaga ta powiewa zawsze na krajowych lub międzynarodowych uroczystościach, ceremoniach oraz przy wszystkich okazjach kiedy uwaga opinii publicznej powinna być zwrócona w stronę Unii Europejskiej.

W skład Unii wchodzi 15 państw a gwiazd na flagie jest 12. Dlaczego?

Flaga z dwunastoma gwiazdami ma dłuższą historię - była do 1986 roku flagą innej organizacji Rady Europy. Gdy Wspólnoty w 1986 roku przyjęły tę flagę, w ich skład rzeczywiście wchodziło 12 państw ale była to tylko przypadkowa zbieżność. Dwanaście gwiazd na flagie jest symbolem doskonałości, harmonii i pełni. Nawiązuje do dwunastu apostołów, dwunastu godzin, dwunastu znaków zodiaku i dwunastu miesięcy.

Hymn

Unia ma także swój hymn. Jest to muzyczna aranżacja „Ody do radości” z IX symfonii Ludwika van Beetowena. „Oda” opiewa humanistyczne ideały braterstwa wszystkich ludzi.

Paszport

Miał być wprowadzony w krajach Unii Europejskiej od pierwszego stycznia 1985 roku ale wprowadzono go wówczas tylko w trzech państwach: Danii, Irlandii i Luksemburgu.

Obywatele pozostałych państw członkowskich posługują się unijnym paszportem dopiero od 1989 roku.

Paszport ten jest formatu 88 x 124, koloru ciemnoczerwonego z nagłówkiem „Wspólnota Europejska”. Pod tym nagłówkiem umieszczona jest nazwa państwa członkowskiego.

Jest to wzór jedności, uzgodniony przez państwa członkowskie na początku lat osiemdziesiątych.

Prawo jazdy

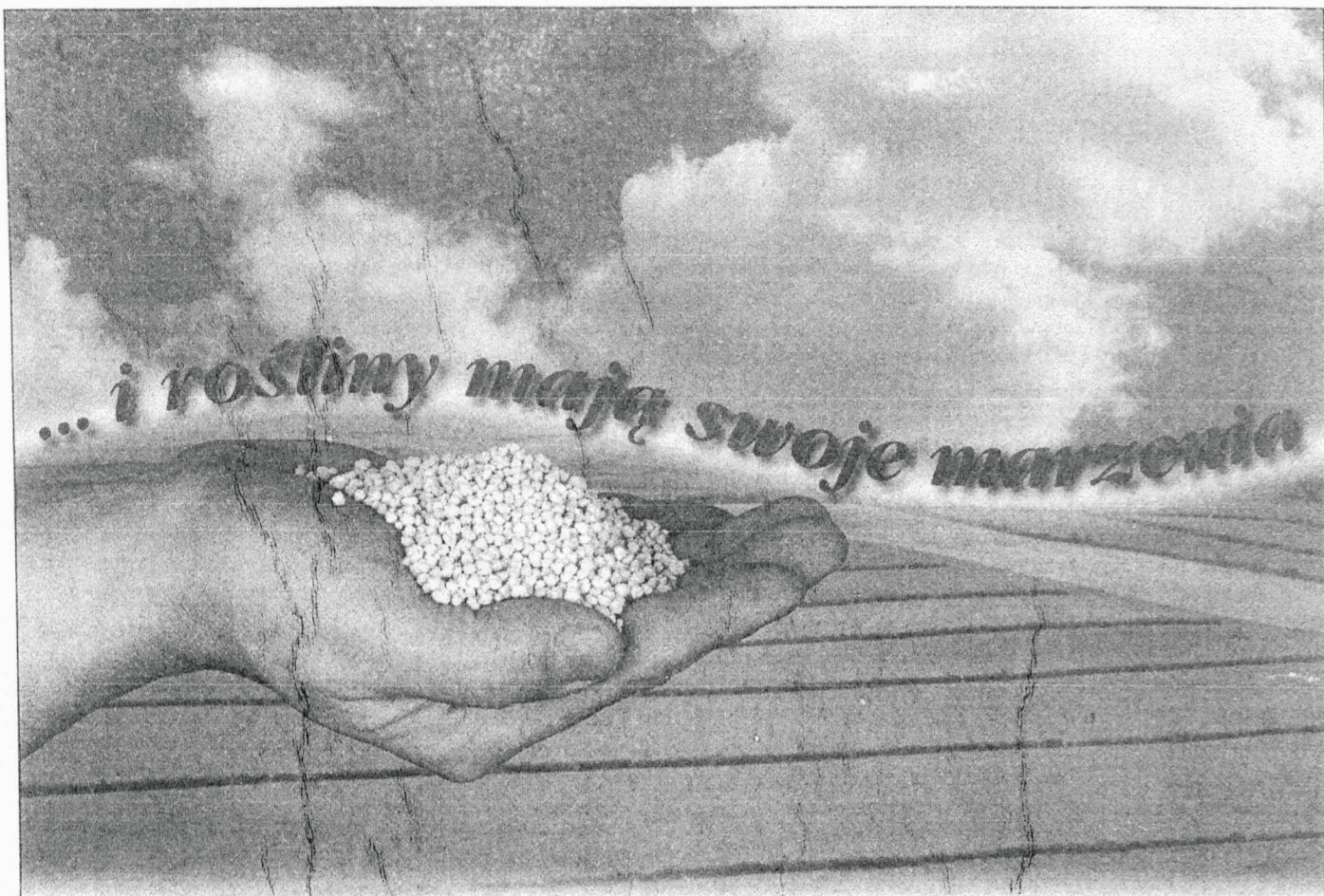
Państwa członkowskie Unii Europejskiej od 1986 roku ujednoliciły na całym swoim obszarze zarówno wzór prawa jazdy jak i procedury jego wydawania tj. egzaminy teoretyczne i praktyczne oraz wymogi zdrowotne.

Dzień Europy

Dziewiątego maja obywatele Unii Europejskiej wywieszają swoją flagę i śpiewają hymn.

Jest to dzień ich święta. Data ta nawiązuje do dnia 9 maja 1950 roku kiedy to ówczesny minister spraw zagranicznych Francji - Robert Schuman ogłosił Deklarację zawierającą plan poddania niemieckiego sektora węgla i stali ponad narodowemu administrowaniu. Był to początek ponad narodowej organizacji europejskiej.

Opracowała Janina Kempka

„Podobnie jak ludzie,
rośliny także mają
swoje marzenia.

Śni się im
przyjazne SŁOŃCE.
WODA, która ugasi
ich pragnienie.

A przede wszystkim
polickie NAWOZY,
bez których nawet
najlepsza ziemia
nie da dobrego
plonu.

Nie wystarczą im
moje opiekuńcze dłonie’.

ZAKŁADY
CHEMICZNE
POLICE S. A.

Zakłady Chemiczne "Police" S.A., ul. Kuźnicka 1, 72-00 Police, biuro sprzedaży: tel. 091 17 43 03, fax 091 17 47 72

Wiosenne nawożenie zbóż

Ze względu na bardzo mały system korzeniowy w pierwszych fazach rozwojowych zbóż i niskie temperatury, pobieranie składników pokarmowych jest słabe, dlatego podstawowe nawożenie należy stosować przedsięwzięcie. Zboża najbardziej wrażliwe są na niedobór składników pokarmowych w okresie od końca krzewienia do fazy kłoszenia oraz w okresie tworzenia ziarna. Brak składników w tych fazach powoduje największe spadki plonów. Informacje te wskazują, kiedy należy stosować nawożenie azotem oraz kiedy dokarmiać zboża dolistnie. Zboża mają duże zapotrzebowanie względem magnezu (głównie pszenica, kukurydza i owies), miedzi i manganu (cynku – kukurydza), natomiast bardzo małe względem boru.

Ile nawozów stosować?

Zboża, z plonem 1 t ziarna i odpowiednią ilością słomy pobierają: 12 kg fosforu (P_2O_5), 22 potasu (K_2O), 2,5-3,0 kg magnezu (mg) i azotu (N) od 25 kg – żyto do 30 kg – pszenica. Jedynie owies pobiera więcej fosforu 13 kg, a głównie potasu – 32 kg. Ilość pobieranych z plonem składników określa się jako **potrzeby pokarmowe**. W zależności od zasobności gleby, część składników pobierają rośliny z naturalnych zapasów glebowych i dlatego należy różnicować wysokość dawek nawozowych bo różne są **potrzeby nawozowe**. Potrzeby nawozowe to dawki czystego składnika i dawki konkretnych nawozów, co przedstawiono w tabeli. Zalecane dawki uwzględniają przewidywany plon i zasobność gleb. Jak wynika z tych zaleceń, znajomość zasobności gleby daje możliwość nawet ponad trzykrotnego zmniejszenia dawek FOSFORU I POTASU.

Zalecane dawki nawozów wieloskładnikowych* do przedsięwzięcia lub pogłównego nawożenia Zbóż (żyto, pszenica, jęczmień, owies) / w kg/ha na każdą 1 t ziarna /

Klasa zasobności gleby		
bardzo mała i mała ¹	średnia ²	wysoka i bardzo wysoka
100 kg Polifoski 6	60 kg Polifoski 6	30 kg Polifoski 6
lub 120 kg Polimagu 305	lub 80 kg Polimagu 305	lub 40 kg Polimagu 305
lub 80 kg Polifoski 8	lub 50 kg Polifoski 8	lub 25 kg Polifoski 8
lub 100 kg Polimagu 306	lub 60 kg Polimagu 306	lub 30 kg Polimagu 306
lub 170 kg Polifoski 12 ⁴	lub 100 kg Polifoski 12	lub 50 kg Polifoski 12
lub 150 kg Polifoski 13 ⁴	90 kg Polifoski 13	lub 50 kg Polifoski 13
lub 130 kg Polifoski 15 + Mg ⁴	lub 80 kg Polifoski 15 + Mg	lub 40 kg Polifoski 15 + Mg
lub 95 kg Polifoski PK	lub 60 kg Polifoski PK	lub 30 kg Polifoski PK
lub 130 kg Polimagu 315 ⁴	lub 80 kg Polimagu 315	lub 40 kg Polimagu 315
lub 35 kg Polimapu + 40 kg K	lub 22 kg Polimapu + 25 kg K	lub 12 kg Polimapu + 15 kg K
lub 40 kg Polidapu + 40 kg K ³	lub 25 kg Polidapu + 25 kg K	lub 13 kg Polidapu + 15 kg K

*- przewidując plon 4 t ziarna z hektara należy stosować 4-krotne dawki podane w tabeli, np. na glebie o średniej zasobności stosować po 60 kg Polifoski 6 na każdą 1 tonę przewidywanego plonu ziarna (odczyt z tabeli 2) x 4 tony = 240 kg/ha Polifoski 6 lub 4 x 50 kg Polifoski 8 = 200 kg/ha Polifoski 8;

1 – na glebach o bardzo niskiej i niskiej zasobności najbardziej prawidłowe jest stosowanie nawozów fosforowych i potasowych pod zboża ozime przedsięwzięcie;

2 – jeżeli nie jest znana zasobność gleby, stosować dawki jak dla średniej zasobności, do czasu wykonania analizy gleby

3 – kg/ha soli potasowej 58-60 %;

4 – nawożenie Polifoską 12, Polifoską 13, Polifoską 15 + Mg i Polimagem 315 zbóż ozimych tylko wczesną wiosną, gdyż stosowanie zalecanych dawek jesienią przyczyni się do przenawożenia azotem.

Przyorując słomę, pozostawia się w glebie średnio na każdą 1 t zebranego ziarna; 5 kg azotu (N), 3 kg fosforu (P_2O_5) i 15 kg potasu (K_2O), co powinno być uwzględniane w bilansie nawożenia, czyli o taką ilość można zmniejszyć zalecane dawki nawozów wieloskładnikowych.

Pogłównie nawożenie zbóż ozimych fosforem i potasem (gdy jesienią nie było czasu lub środków na zakup nawozu) wykonywać jak najwcześniej wiosną, gdy wilgotność gleby jest duża. Wówczas nawóz może przeniknąć głębiej do gleby – dotyczy to głównie fosforu. Fosfor jest pierwiastkiem bardzo mało „ruchliwym” w glebie i jest to cecha tego pierwiastka, a nie fakt z jakiej fabryki jest on dostarczany.

Dawka azotu zależy przede wszystkim od spodziewanego plonu i ewentualnych zapasów glebowych. Z zapasów glebowych (na skutek powolnego rozkładu resztek poźniwnych i masy organicznej gleby) zboża pobierają około 30 kg z ha azotu, a jeżeli zboże uprawiane jest w drugim roku po oborniku lub po motylkowych, wówczas pobiera około 60 kg N z ha. Jeżeli zima była bardzo wilgotna, wtedy nastąpią straty azotu i nie należy uwzględniać zapasów glebowych, głównie na glebach lżejszych.

Pszonica ozima – na każdą przewidywaną 1 t ziarna należy zabezpieczyć 30 kg azotu. Z plonem 5 t z ha pszenica pobiera 150 kg azotu. Przeciętnie zaleca się **stosować wiosną 150 kg** – (10 – 20 kg N jesienią lub wiosną z nawozami wieloskładnikowymi) (0 30 60 kg zapasy glebowe azotu) – **70 – 140 kg/ha azotu**. W nawożeniu , a szczególnie zbóż, nie powinno stosować się jednorazowo więcej jak 60 kg/ha azotu. Pamiętając o tej zasadzie dawka powinna być podzielona i w zależności od tego, czy stosowany będzie azot w 2, czy 3 terminach, 40 – 60 % dawki stosować wczesną wiosną z chwilą ruszenia wegetacji a pozostałe (40 – 60 kg/ha) w późniejszych terminach; w fazie strzelania w źdźbło (wyczuwalne pierwsze kolanko w zbożu) i w fazie kłoszenia.

Z plonem 4 t z ha **jęczmienia lub pszenżyto** pobiera około 110 kg azotu, czyli potrzeby jęczmienia i pszenżyta względem azotu są trochę mniejsze jak pszenicy (około 27 kg azotu na 1 t ziarna). Nie nawozić pogłównie azotem jęczmienia browarnego.

Żyto z plonem 1 t ziarna pobiera 25 kg azotu. W zależności od zspodziewanego plonu należy określić dawkę azotu i np. przy plonie 3 t należy zastosować 75 kg/ha.

Jakie nawozy stosować

Chcąc kupić nawozy należy zapoznać się z ich cenami i składem. **Z nawozów azotowych** wczesną wiosną zaleca się stosować pod zboża: saletrę amonową, saletrzak i mocznik, który działa najdłużej, co wczesną wiosną jest wskazane. Niskie temperatury i powolny jeszcze wzrost zbóż, a w związku z tym powolne pobieranie azotu powoduje, że azot z mocznika jest dłużej dostępny dla roślin. W okresie wczesnej wiosny nie powinno stosować się saletry wapniowej, ze względu na jej szybkie wymywanie w głąb gleby, poza system korzeniowy. W drugim terminie nawożenia – początek strzelania w źdźbło można stosować wszystkie nawozy azotowe, poza siarczanem amonowym. Zaleca się dolistne dokarmianie zbóż mocznikiem już od początku krzewienia. Nawożenie dolistne mocznikiem należy stosować przy wykonywaniu praktycznie wszystkich zabiegów ochrony zbóż. Praktycznie najlepiej wykonać 4 opryski mocznikiem, w tym 2 razy z mikroelementami.

Nawozy fosforowe i potasowe winny być starannie granulowane (zawierać wszystkie składniki w jednej granulce, a nie mieszanki różnych nawozów) bo są wtedy o około 10 % bardziej efektywne. Wysoka koncentracja składników pokarmowych umożliwia stosowanie takiej samej dawki czystego składnika **znacznie mniejszej** masy nawozu, co ogranicza zasolenie gleby. Stosując dawkę np. pod żyto 60 kg/ha azotu, 30 kg/ha fosforu i 45 kg/ha potasu należy zastosować na hektar 400 kg masy nawozów pojedynczych (saletrzak, superfosfat prosty i sól potasowa) lub 250-290 kg stosując wieloskładnikowe nawozy typu POLIFOSKA, POLIMAG, POLIDAP. Poza tym stosowanie skoncentrowanych nawozów wieloskładnikowych to mniejsza liczba przejazdów po polu o co najmniej 50 %, w związku z tym niższy koszt nawożenia, równomierniejszy wysiew powodujący wzrost efektywności; mniej przejazdów z mniejszą masą nawozów to mniej ugniatana gleba. Wieloskładnikowe wysokoskoncentrowane nawozy z Zakładów Chemicznych „POLICE” S.A. to minimum o 20 % wyższa efektywność i poprawa jakości plonów.

Zalety wysoko skoncentrowanych nawozów wieloskładnikowych z Zakładów Chemicznych „POLICE” S.A.

- bardzo niski udział pierwiastków szkodliwych w porównaniu z nawozami pojedynczymi;
- azot występuje w formach: amonowej i amidowej, gwarantuje dobre zaopatrzenie roślin w ten składnik, chroni glebę, w tym wody gruntowe oraz rośliny przed nadmiarem azotanów;
- stała proporcja składników pokarmowych w granulach oraz jakość granul umożliwiają równomierny wysiew nawozu, równomierne pobieranie przez rośliny, stopniowe uwalnianie składników z granul i w związku z tym ograniczone wymywanie;
- formy azotu wolno działające (amonowa i amidowa) i najlepiej przysfajalny fosfor (z nawozów oferowanych w Polsce) gwarantują „ zsynchronizowany „ i prawidłowy rozwój roślin od początkowych faz; są to przede wszystkim nawozy przedsiewne, ale także pogłównego nawożenia roślin ozimych i upraw wieloletnich;
- bardzo dobrze przyswajalne składniki bez względu na termin stosowania;
- zawierają od 2,3 % do 6,3 % siarki (S), znaczne ilości magnezu i żelaza oraz mikroelementy;
- wnoszenie mniejszej masy nawozu nie powoduje tak dużego zasolenia jak stosowanie nawozów mniej skoncentrowanych i dlatego nie następuje niszczenie struktury gleby, nie są przyspieszane procesy wymywania składników w głąb profilu glebowego, nie jest zakłócone życie biologiczne;
- **cena 1 kg czystego składnika jest często niższa jak w mieszankach nawozów pojedynczych lub nawozach pojedynczych.**

Nie ten nawóz jest tani, którego cena 1 tony nawozu jest niska, a ten nawóz, w którym cena za 1 kg NPK jest niska, a wysoka jakość gwarantuje wysoką efektywność – ilościowo i jakościowo dobry plon. Dlatego dobry plon zboża uzyskać można stosując nawozy z Polic. Zapraszamy do fabrycznych punktów sprzedaży.

Dr Adam Grześkowiak
Zakłady Chemiczne „POLICE” S.A.

NOWY SYSTEM UBEZPIECZEŃ ZDROWOTNYCH CZ.III

He zapłacimy za ubezpieczenie zdrowotne

Składka na powszechne ubezpieczenie zdrowotne wynosi 7,5% naszego przychodu, czyli pensji, renty, emerytury, stypendium lub zasiłku. Będzie ona odliczana od płaconej przez nas co miesiąc zaliczki na poczet podatku dochodowego. Od 1 stycznia o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne zostanie obniżony nasz podatek dochodowy, a kwota ta zostanie odprowadzona do kasy chorych, czyli składka nie oznacza żadnych dodatkowych opłat z naszych kieszeni.

Za rolników składkę opłaci budżet państwa. Składka równa się kwocie odpowiadającej cenie połowy kwintala żyta z każdego hektara przeliczeniowego użytków rolnych w prowadzonym gospodarstwie rolnym, ustalonej w celu naliczania podatku rolnego. Jej wysokość nie może przekroczyć składki naliczanej z 50 ha. Natomiast składka tych rolników i ich domowników, którzy uprawiają poniżej 1 ha ziemi, będzie wyliczona na podstawie wysokości zasiłku stałego pomocy społecznej.

Dzięki nowemu systemowi finansowania, opartemu na składce, w 1999 roku na ochronę zdrowia wpłynie o 1,150 mld. zł więcej niż w 1998 roku przeznaczył na nią budżet. To oznacza wzrost nakładów na ochronę zdrowia w 1999 roku o 7% ponad inflację. Pieniądzy na ochronę zdrowia będzie tym więcej, im bogatsze będzie nasze społeczeństwo. Im więcej będziemy zarabiać, tym więcej pieniędzy wpłynie na składkę zdrowotną.

Jak składka trafi do kasy chorych

Najczęściej ubezpieczony nie będzie musiał samodzielnie płacić składki. Za pracownika składkę będzie obliczać i opłacać pracodawca; za osobę wykonującą pracę na podstawie umowy-zlecenia lub umowy agencyjnej - zleceniodawca; za bezrobotnego, który odbiera zasiłek, za osobę pobierającą zasiłek przedemerytalny - urząd pracy; za emeryta i rencistę - ZUS. **Za rolnika składkę obliczy, pobierze z budżetu państwa i przekaże do kasy chorych KRUS.**

Z budżetu państwa opłacane będą także składki : bezrobotnych nie pobierających zasiłku, osób na zasiłkach wychowawczych , osób pobierających rentę socjalną czy zasiłek stały lub okresowy, kombatantów, osób duchownych nie posiadających dochodu.

Składka ubezpieczeniowa nie będzie opłacana za bezdomnych. Nie oznacza to, że zostaną oni pozbawieni pomocy lekarskiej. Za udzielone im świadczenia medyczne zapłaci szpitalowi czy przychodni budżet państwa. Pobór i ewidencjonowanie składek należeć będzie do zreformowanego ZUS-u lub w przypadku rolników KRUS-u. Zakłady te mają następnie obowiązek przekazywania zebranych składek kasom chorych w ciągu 3 dni. Jeśli terminu nie dotrzymają kasom należą się odsetki za zwłokę. ZUS i KRUS będą także udostępniały kasie chorych informacje o tym czy za daną ubezpieczoną osobę składka jest opłacana.

Za co w całości zapłaci kasa chorych?

Kasa chorych w całości zapłaci za wszystkie świadczenia, które służą zapobieganiu chorobom i przywracaniu zdrowia. Należą do nich :

- porada lekarska, czyli wizyta u lekarza opieki podstawowej lub rodzinnego,
- leczenie ambulatoryjne (przychodnia, poradnia, ośrodek zdrowia) oraz w domu pacjenta,
- leczenie szpitalne, jeżeli skierowanie wystawi lekarz kasy. Ubezpieczony ma prawo wyboru szpitala spośród tych, które zawarły umowę z kasą, na poziomie odpowiednim dla typu schorzenia,
- opieka paliatywno-hospicyjna - długotrwałe leczenie, rehabilitacja i opieka, także w domu pacjenta, nad osobami niedołącznymi i chorymi na przewlekłe i postępujące choroby aż do naturalnej śmierci,
- leczenie sanatoryjne - jeżeli skierowanie wystawi lekarz kasy, a kasa je potwierdzi,

- badania diagnostyczne - za skierowaniem lekarza z kasy chorych,
- wizyta u specjalisty - za skierowaniem lekarza z kasy chorych,
- wizyty lekarskie, badania i opieka lekarska w czasie porodu i położu, opieka nad płodem i noworodkiem,
- podstawowe świadczenia stomatologiczne, czyli np. badanie lekarskie, wypełnianie ubytku w zębie, postępowanie przy próchnicy głębokiej, leczenie próchnicy początkowej, usunięcie kamienia nazębnego, zdjęcia wewnątrzustne, opatrunek leczniczy, usunięcie zęba, założenie szyny standardowej nazębnej, proteza dziecięca, proteza akrylanowa,
- podstawowe materiały stomatologiczne, na przykład materiały do wypełnienia typu floczer, tlenek cynku, amalgamat, chemoutwardzalny materiał kompozycyjny do ubytków na zębach przednich,
- pomoc doraźna w przypadkach zagrożenia życia, czyli na przykład uzasadnione – i tym samym opłacone przez kasę – jest wezwanie pogotowia do zawału serca, ale nie do przeziębienia,
- rehabilitacja lecznicza,
- szczepienia ochronne, zalecone kasie przez ministra zdrowia,
- przedmioty ortopedyczne, jak na przykład protezy kończyn, wózki inwalidzkie ręczne, wózki specjalne i foteliki do siedzenia dla dzieci z porażeniami, gorsety, kołnierze ortopedyczne i aparaty ortopedyczne,
- środki pomocnicze dobrane indywidualnie do potrzeb pacjenta, na przykład: pomoce optyczne dla niedowidzących, szkła pryzmatyczne do leczenia zęza, aparaty słuchowe (dla dzieci do 18. roku życia i młodzieży uczącej się do 26 lat), karta elektroniczna, pasy przepuklinowe, pasy brzuszne.

Kasy chorych mają też podejmować akcje na rzecz propagowania zdrowia i zapobiegania chorobom. Będą prowadzić akcje profilaktyczne, jak na przykład badania lekarskie w celu wczesnego rozpoznawania chorób układu krążenia czy nowotworów oraz opiekę profilaktyczną lekarską i stomatologiczną nad dziećmi i młodzieżą do 18 roku życia.

ZIMOWY OBÓZ 4-H

W dniach 24 - 31.01.1999r. odbył się zimowy obóz jeździecki, w Ośrodku Jeździeckim „Stajnia Makoszka” – Polesie Lubelskie k/ Parczewa. W czasie trwania obozu zostały przeprowadzone m.in. zajęcia teoretyczne i praktyczne dotyczące koni. Na zajęciach dzieci poznawały bliżej konie, zapoznawały się z: rodzajem ogłowi, maści koni, sposobami użytkowania koni, chorobami, leczeniem i budową koni. Uczyły się siodłać konie, nakładały ogłowie i siodło, również uczyły się czyścić konie używając zgrzebla, kopytki i szczotek. Wszyscy uczestnicy obozu dosiadali koni, niektórzy jeździli sami. Podsumowaniem uzupełnienia informacji o koniach był film „O karym ogierze”. Bardzo ciekawe i interesujące były przejazdy bryczką, spaceru do „Rezerwatu Królowa Droga”. Zorganizowano dla dzieci wspaniały piknik. W drodze powrotnej dzieci ułożyły piosenkę pt. „Trabancik i konie”. Jednym z wielu punktów programu obozu było dojenie kozy, wywarło to na uczestnikach niepowtarzalne wrażenia, prawie wszystkim udało się udoić mleko. Na obozie nie zabrakło imprez kulturalnych. Organizowano dyskoteki, ogniska, gry i konkursy.

W Ośrodku Jeździeckim „Makoszka” gościła ekipa Magazynu Gospodarskiego TVP O/Lublin. Część uczestników występowała osobiście przed kamerą telewizyjną. Program był emitowany w Programie 2 TVP.

Ponadto były prowadzone zajęcia na temat „Bliżej Unii Europejskiej” dla dzieci i młodzieży, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Uczestnicy obozu na podstawie przygotowanych materiałów przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabanowie sporządzały ciekawe kolorystyczne plansze.

Zajęcia szkoleniowe dotyczyły podstawowych informacji o państwach Unii Europejskiej. Dzieci wybrane na liderów poszczególnych krajów prezentowały zdobyte wiadomości. Zajęcia były bardzo ciekawe i cieszyły się zainteresowaniem dzieci i młodzieży.

Cały przebieg obozu 4-H dzieci zarejestrowały w kronice.

Bożena Michalczuk

Zwalczanie chwastów w uprawie truskawek

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na rozwój i plonowanie truskawek jest skuteczna walka z chwastami. Konkurują one z truskawką o wodę, substancje pokarmowe i światło. Jednym z podstawowych sposobów zwalczania chwastów jest stosowanie chemicznych środków chwastobójczych czyli herbicydów.

Zanim założymy plantację należy zniszczyć występujące chwasty trwałe (wieloletnie) takie jak: perz właściwy, powój polny, ostrożeń polny, mniszek pospolity, skrzyp polny itp. W tym celu stosujemy zwykle herbicydy zawierające glifosat np: Roundap 360 SL, Avans 360 SL, Glifogan 360 SL itp. Jeżeli na polu występuje głównie perz, wystarczy użycie jednego z wymienionych preparatów w dawce 5–6 l/ha. Natomiast w sytuacji, gdy przeważają dwuliścienne chwasty trwałe lub skrzyp to użycie nawet górnej polecanej dawki glifosatu 8 l/ha nie gwarantuje oczekiwanej skuteczności. W takim przypadku polecane jest stosowanie mieszanin: Roundap 360 SL (5 l/ha) + Aminopielik Standard 600 SL (1,5 l/ha) lub Roundap 360 SL (5 l/ha) + Chwastox extra 300 SL (2 – 2,5 l/ha). Warto wiedzieć że krwawnik jest bardziej wrażliwy na Aminopielik, a skrzyp na Chwastox. Uprawę gleby wykonuje się przeciętnie po trzech tygodniach od opryskiwania glifosatem i następnie można przystąpić do sadzenia truskawek. Jeśli dodatkowo był stosowany Aminopielik lub Chwastox truskawki poleca się sadzić dopiero po pięciu, sześciu tygodniach, aby zastosowane herbicydy uległy rozkładowi. Nawet staranne przygotowanie gleby nie zapobiega rozwojowi chwastów na tyle, aby można było zrezygnować z ich dalszego zwalczania. Szczególnie trudny jest okres bezpośrednio po posadzeniu truskawek. W tym czasie dochodzi zazwyczaj do masowych wschodów chwastów, a truskawki nie wytworzyły jeszcze nowych korzeni i użycie doglebowych herbicydów jest dla nich niebezpieczne. Tuż po posadzeniu, nawet po 7 – 10 dniach można zastosować jeden z dwóch selektywnych herbicydów takich jak: Betanal 160 EC lub Betanal Progress AM 180 EC. Warunkiem w pełni skutecznego działania tych preparatów jest temperatura powyżej 10°C. Betanal 160 EC (działanie dolistne) w dawce 6 l/ha zwalcza dwuliścienne gatunki chwastów jednorocznych w stadium od liścieni do czterech liści właściwych z wyjątkiem takich gatunków jak: szarłat szorstki, rdest ptasi, rumiany. Betanal Progress AM 180 EC (pobierany przez liście i korzenie) zwalcza siewki zarówno jednorocznych gatunków jednoliściennych (traw), jak i dwuliściennych. Oprysk wykonuje się na chwasty w stadium liścieni do dwóch liści właściwych. Ten preparat jest polecany do stosowania metodą dawek dzielonych, która polega na 2 – 3 krotnym opryskiwaniu dawką 1,5 l/ha, w miarę pojawiania się nowych siewek chwastów. W nasadzeniach jednorocznych lub starszych Betanal Progress może być stosowany dwukrotnie, każdorazowo po 2 l/ha. Do podstawowych herbicydów polecanych do odchwaszczania plantacji truskawek należą następujące preparaty doglebowe:

- Goltix 70 WP – 3 do 5 kg/ha (2 do 3 kg/ha) – preparat pobierany nie tylko przez korzenie, ale i przez liście chwastów (niszczy siewki w stadium od liścieni do dwu liści właściwych), zwalcza skutecznie gatunki dwuliścienne i niektóre trawy, zwłaszcza wiechlinę. Preparat ten nie uszkadza roślin, nie powoduje drobnienia owoców, nie zmienia też ich smaku. **Nie wolno go stosować na odmianę Elsanta;**
- Venzar 80 WP (Buracyl 80 WP) – 1 do 2 kg/ha (0,5 do 1,0 kg/ha);
- Burtix 72 WP – 3 do 5 kg/ha (2 do 3 kg/ha) – preparat łączący skuteczność Goltixu i Venzaru - **nie stosować na Elsantę;**
- Stomp 330 EC – 4 do 6 l/ha (3 do 4 l/ha) – stosować jesienią;
- Stomp 400 SC – 3 do 5 l/ha (2 do 3 l/ha) – stosować jesienią;
- Dewrinol 450 SC – 4 do 6 l/ha (2 do 4 l/ha). Podane w nawiasach dawki dotyczą młodych plantacji.

Preparaty Venzar, Stomp i Dewrinol stosuje się na wilgotną i wolną od chwastów glebę. Zapobiegają one wschodom jednoliściennych i dwuliściennych gatunków chwastów.

Stosowanie herbicydów doglebowych, wkrótce po posadzeniu truskawek wymaga ostrożności. Szczególną ostrożność należy zachować na glebach lekkich oraz w okresie częstych opadów i związanej z tym wysokiej wilgotności gleby. Do preparatów, które najczęściej powodują uszkodzenia truskawek po obfitych opadach, należą Venzar i Azotop. Dobrą metodą na zmniejszenie uszkodzeń truskawek przez preparaty łatwo przemieszczające się w wilgotnej glebie, jak np. Venzar 80 WP, jest ich stosowa-

nie metodą dawek dzielonych. Dawkę herbicydu dzieli się wówczas na 2 - 3, w przybliżeniu równe porcje, i wnosi do gleby, przeciętnie co 1 - 2 tygodnie (w zależności od przebiegu pogody). Metoda dawek dzielonych sprawdza się zwłaszcza w przypadku proponowanej przez firmę Bayer mieszanki Goltix + Venzar stosowanej na siewki chwastów w fazie liścieni.

Zalecane dawki:

- Goltix 1 kg/ha + Venzar 0,15kg/ha – młode plantacje (2 lub 3 powtórzenia)
- Goltix 1,5 kg/ha + Venzar 0,30 kg/ha – plantacje starsze (2 lub 3 powtórzenia).

Gdy przeważają chwasty jednoliścienne takie jak chwastnica jednostronna, włósnice itp. to bardzo pomocne są graminyocydy powschodowe takie jak:

- Agil 100 EC – 0,5 do 1,5 l/ha;
- Fusilade Super EC – 1 do 4 l/ha;
- Nabu Plus EC – 1,5 do 5 l/ha;
- Perenal 104EC – 0,75 do 1,5 l/ha;
- Targa Super 5 EC – 1 do 4 l/ha.

Należy pamiętać, że na plantacjach truskawek herbicydy powinny być stosowane do kwitnienia lub po zbiorze owoców, a Perenal i Nabu Plus wyłącznie po zakończeniu zbiorów. Przy stosowaniu herbicydów ilość cieczy roboczej powinna wynosić od 200 do 300 l/ha.

mgr inż. Ogródnictwa *Halina Żelazowska*
specjalista ds. warzywnictwa ODR Grabanów

Grupy producenckie w gminie Stanin

Tworzące się grupy producenckie są wynikiem dzisiejszej trudnej sytuacji rolnictwa. Drastyczny spadek opłacalności i kłopoty ze sprzedażą płodów rolnych zmuszają rolników do tworzenia grup producenckich i wspólnego poszukiwania rynków zbytu dla swoich produktów. Wspólne działania rolników doprowadzają do ostatecznego odbiorcy produktów rolnych. Omijani pośrednicy dają rolnikom wyższą cenę na produkty rolnicze.

Ważną sprawą w kontaktach handlowych jest prawnie zalegalizowana grupa producencka. Stwarza to w oczach odbiorcy większą wiarygodność i odpowiedzialność za dostarczony towar niż indywidualny producent.

W gm. Stanin z inicjatywy rolników zostało prawnie zalegalizowane w czerwcu 1997 r. Zrzeszenie Producentów Ziemniaków „Kartofelek” z siedzibą w Staninie. Zrzeszenie skupia 18 rolników o bardzo zróżnicowanym potencjale produkcji ziemniaków. W roku bieżącym następną 10 osobową grupą rolników przymierza się do prawnego zalegalizowania swojej działalności.

Celem wiodącym obu grup jest wspólna sprzedaż ziemniaków głównie sadzeniaków.

Rolnicy zrzeszeni w „Kartofelku” dopracowali technologię produkcji ziemniaków i produkują tylko dobrej jakości ziemniaki sadzeniaki. Wiosną 98 r. dokonali wspólnego zaopatrzenia się w kwalifikowany materiał sadzeniakowy w stopniu s-elit. Zostało sprowadzone 50 ton ziemniaków z kilku przedsiębiorstw nasiennych. Przy większej partii kupowanych jak i sprzedawanych ziemniaków rolnicy mają możliwości negocjowania cen. Dzięki grupowemu działaniu uzyskali wymierne efekty finansowe.

Ale czy to jest wystarczające do dalszego rozwoju grupowego działania ?

Poważną bolączką Zrzeszenia jest obowiązek prowadzenia pełnej księgowości comiesięcznego rozliczania się z Urzędem Skarbowym. Prawidłowego prowadzenia pełnej księgowości w Zrzeszeniu nie podejmie się żaden rolnik. Nie z braku chęci, ale z braku wiedzy i umiejętności z zakresu pełnej księgowości. W związku z tym należało zatrudnić księgową na co zostają poniesione pewne koszty. Stajemy przed problemem czy celowe jest łączenie się rolników o małym potencjale produkcji w grupy prawnie legalizowane.

Uważam, że prawne legalizowanie grup producenckich, które stawiają sobie cele główne jak: obniżanie kosztów produkcji, poprawę jakości produktów itp. - których realizacja opiera się głównie na szkoleniach i indywidualnie w gospodarstwach rolników jest niecelowa. Cele te można osiągnąć w grupie nieformalnej pomijając dodatkowe koszty i trudności związane z prawnym legalizowaniem grupy producenckiej. Na dzień dzisiejszy nie ma przepisów prawnych zachęcających i ułatwiających rolnikom organizowanie się w grupy prawne.

Zaletą prawnej legalizacji naszego Zrzeszenia jest możliwość zaistnienia na rynku. Oferujemy duże partie dobrej jakości ziemniaków sadzeniaków i bogaty asortyment odmian. Mamy możliwość reklamy o ogólnopolskim zasięgu. Dzięki której pozyskujemy nowe rynki zbytu

opracowała : *Wardak Jadwiga*

Rynek i Zrzeszenia.

Problemy jakie pojawiły się ze sprzedażą surowca wyprodukowanego przez rolników w 1998 roku, a także obserwowana w ostatnich latach szybko postępująca koncentracja popytu w rękach coraz to większych dystrybutorów: marketów, supermarketów, hipermarketów. Stawiane coraz to większe wymagania przez dystrybutorów i zakłady przetwórcze co do ilości jednolitego odmianowo towaru, w odpowiednim standardzie, terminowość dostaw, spowodowały że pojedynczy producent nie jest w stanie sprostać stawianym wymaganiom. Nie może on zapewnić ani odpowiedniej ilości i różnorodności asortymentu, ani ciągłości i terminowości dostaw. Odpowiedzią na postawione wymagania są powstające grupy producenckie „Zrzeszenia”, które stają się rynkiem pierwotnym dla pozostałych podmiotów.

Powstające Zrzeszenia są pierwszym krokiem do zorganizowania rynku produktów rolniczych.

ZDR Wisznice
Marek Siuciak

Rolnicy

Przypominamy, iż art. 26 pkt. 1 i art. 35 pkt. 2 ustawy o ochronie roślin uprawnych z dnia 12 lipca 1995 roku zobowiązuje osoby nabywające i stosujące środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności dla ludzi oraz osoby wykonujące zabiegi ochrony roślin w produkcji towarowej, do posiadania zaświadczenia o ukończeniu stosownego przeszkolenia. W związku z powyższym rolnicy chcący uzyskać takie przeszkolenie winni zgłosić się do Zespołów Doradztwa Rolniczego (adresy i telefony na ostatniej stronie) w celu uzgodnienia terminu uczestnictwa. Szkolenie trwa 8 godzin. Uzyskane świadczenia na kursie ważne są 5 lat. Kurs będzie zorganizowany po minimalnych kosztach.

Informujemy również, że ukazało się Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 11.02.1999 roku w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania badań sprzętu do stosowania środków ochrony roślin. W myśl tego rozporządzenia badanie sprzętu polowego i sadowniczego, ciągnikowego lub samobieżnego, obejmuje oprócz badania ogólnego, stan techniczny następujących urządzeń: pompy, mieszadła, zbiornika, urządzeń pomiarowo-sterujących, układu cieczonego, filtrów, belki polowej, rozpylaczy, wentylatora. Zakres badań określa załącznik do rozporządzenia, dostępny w Oddziałach Rejonowych Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Zespołach Doradztwa Rolniczego w Grabanowie

NOTOWANIA CEN TARGOWISKOWYCH SPORZĄDZONE PRZEZ OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W GRABANOWIE

(Ceny w zł za jednostkę)

LP.	Wyszczególnienie	J.M.	Wisznice	Parczew	Piszczac	Radzyń Podlaski	Biała Podlaska	Łuków	Międzyrzec Podlaski	średni mały	popyt
			22.02.99 poniedziałek	23.02.99 wtorek	24.02.99 środa	24.02.99 środa	25.02.99 czwartek	25.02.99 czwartek	25.02.99 czwartek		
1	pszenica	q	-	-	42	43-46	50	45	44-45		popyt
2	pszenżyto	q	-	-	37	37-38	40	-	-		popyt
3	żyto	q	-	-	27-30	34-35	30	33	30		popyt
4	owies	q	29-30	-	25-30	28-30	30	34	30-32		popyt
5	jęczmień	q	-	-	37-40	42-44	40	45	-		popyt
6	mieszanka zbozowa	q	30-32	-	-	-	-	-	-		popyt
7	lubin	q	-	-	-	75	-	-	-		popyt
8	ziemniaki	q	-	-	-	-	26	-	-		popyt
9	prosięta 10-15kg	para	80-90	70-110	85-110	90-130	-	90	100		popyt
10	prosięta pow.15 kg	para	110-120	-	150	130-170	-	110	110-130		popyt
11	krowa z cielakiem	szt.	-	-	-	-	-	1000	-		popyt
12	króliki	kg	-	2.70	-	-	-	-	-		popyt
13	jaja	szt.	0.25-0.30	0.25-0.30	-	0.23-0.28	0.22-0.28	0.30	0.26-0.32		popyt
14	jabłka	kg	0.60-1.40	0.80-1.40	1.00-1.80	0.70-1.40	0.60-2.50	0.70-1.50	1.00-1.60		popyt
15	gruszki	kg	2.00-2.50	3.00	-	1.50-3.00	-	-	2.00-3.00		popyt
16	orzechy laskowe	kg	-	12.00	-	-	10.00	-	-		popyt
17	orzechy włoskie	kg	-	4.00	-	-	4.00	-	-		popyt
18	cebula	kg	0.60-0.80	0.60-0.80	0.70	0.80	1.00-1.20	0.70	0.80-1.00		popyt
19	cebula hurt	25 kg	-	-	-	18.00	-	-	-		popyt
20	czosnek	gl.	0.40-0.50	-	-	0.40-0.70	-	-	-		popyt
21	czosnek	kg	-	8.00	-	-	8.00	7.00	-		popyt
22	kapusta	szt.	0.80-1.20	1.50-2.50	-	-	-	-	-		popyt
23	kapusta	kg	-	-	-	0.30	0.60	-	-		popyt
24	kapusta pekińska	kg	-	2.50	-	-	2.50-2.60	-	-		popyt
25	kapusta kiszona	kg	-	-	-	-	1.20	-	-		popyt
26	ogórki kiszone	kg	-	-	-	-	2.50	-	-		popyt
27	pieczarki	kg	-	-	-	-	2.00-3.60	4.00	3.00-3.50		popyt
28	marchew	kg	0.40-0.60	0.40-0.60	0.80	0.50	0.80-1.00	0.60	0.40-0.50		popyt
29	buraki czerwone	kg	-	0.30-0.60	-	0.50-0.60	0.80-0.90	0.50	0.50		popyt
30	pietruszka	kg	1.00-1.20	1.50-2.00	2.00	1.00-1.20	2.00	1.00	1.00		popyt
31	miód	kg	-	-	-	-	-	14.00	-		popyt
32	szczypior	pek	-	-	-	-	1.50	-	-		popyt
33	selery	kg	1.20-1.50	1.50-2.00	-	1.50-2.00	2.00-2.50	1.00	1.50		popyt
34	pory	kg	-	-	-	2.00-2.50	2.50-3.50	2.00	2.00		popyt
35	ziemniaki	kg	-	0.50	-	-	-	-	-		popyt
36	pestka dyni	kg	5.50-6.00	8.00	-	-	-	8.00	-		popyt

DU PONT
®
Granstar®
Tylko z firmy DuPont

Granstar® 75 WG w 100 gramowym opakowaniu łatwo

100 GRAMÓW

i bezpiecznie rozwiąże problem chwastów aż na 7 hektarach.

ZAŁATWI

Wysokie zbiory zbóż zależą od skutecznego zwalczania

7 HEKTARÓW

chwastów. Granstar®, herbicyd nowej generacji, przeciw

CHWASTÓW

chwastom dwuliściennym, to rozwiązanie dla Ciebie. Granstar®

skutecznie likwiduje w zbożach ponad 20 gatunków chwastów

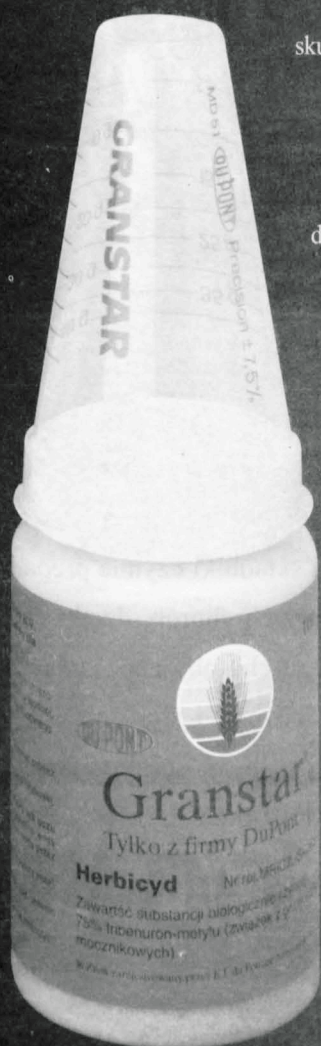
dwuliściennych, m.in. chwasty rumianowate, komosę białą,

ostrożeń polny i samosiewy rzepaku. Jest wysoce

selektywny dla zbóż i działa również w niskich

temperaturach. Z herbicydem Granstar® firmy DuPont

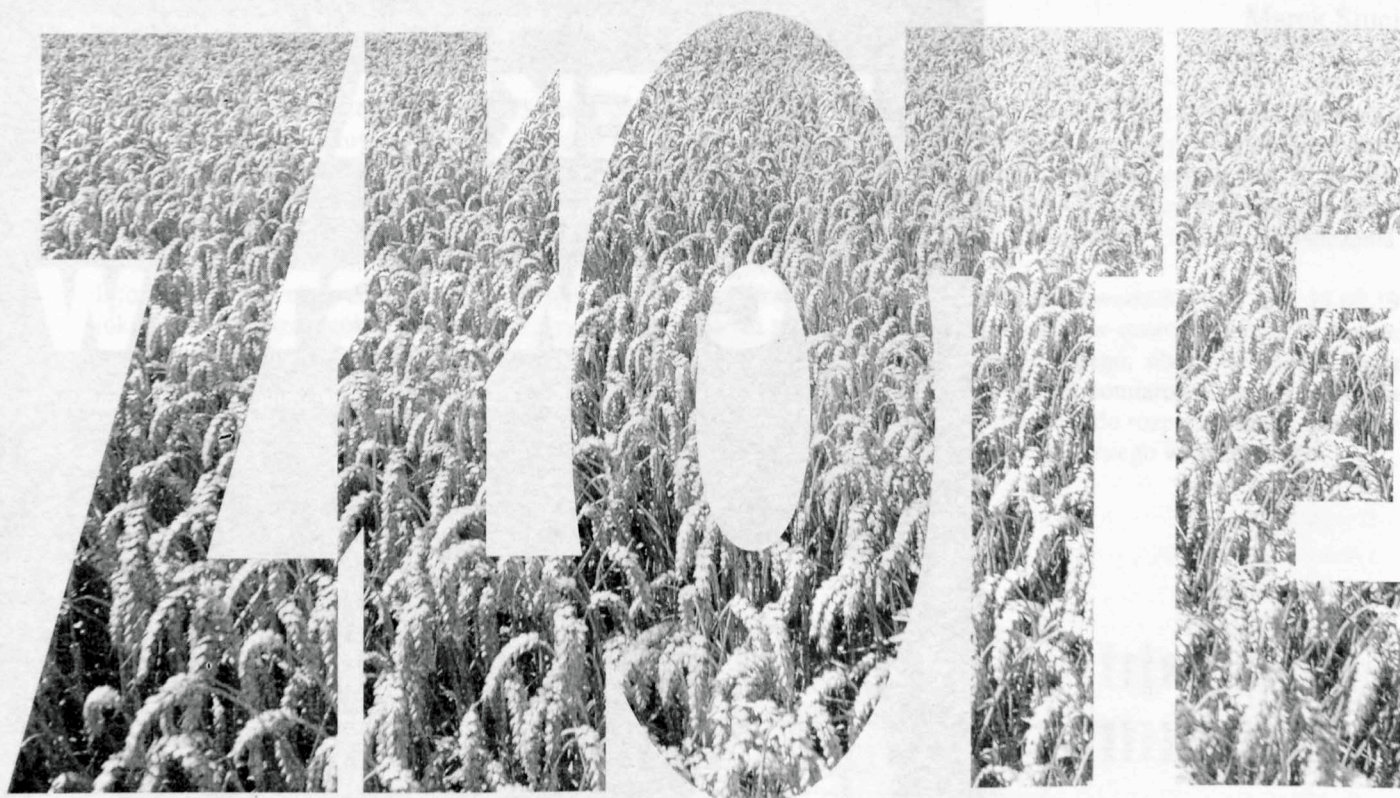
plony zbóż są zawsze obfite.

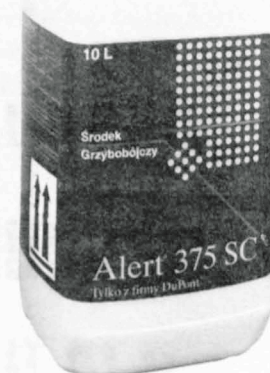
DuPont Poland Sp. z o.o.
ul. Prosta 69, 00-838 Warszawa
tel. (0-22) 691 08 00, fax (0-22) 691 09 50

Przed zastosowaniem preparatu należy
zapoznać się z treścią etykiety.

® - znak handlowy zarejestrowany przez
E.I. DuPont de Nemours & Co. (Inc.)

Stosowany w zbożach ozimych i jarych, fungicyd Alert[®] 375 SC pobierany jest szybko przez liście i równomiernie rozprowadzany we wszystkich częściach zielonych roślin. Alert[®] działa zapobiegawczo i interwencyjnie, co zapewnia długotrwałą ochronę zbóż przed chorobami. Dwa składniki czynne preparatu, działając różnorodnie, zwiększają zakres zwalczanych chorób, dzięki czemu Alert[®] skutecznie zwalcza wszystkie najważniejsze choroby zbóż, włączając septoriozy, łamliwość źdźbła, mączniaka prawdziwego i fuzariozy. Alert[®] stosowany zwłaszcza do pierwszego zabiegu, stanowi solidną podstawę każdego programu ochrony zbóż przed chorobami. Zbierasz większe plony o lepszej jakości.

Alert[®] 375 SC

Z satysfakcją polecamy herbicyd powschodowy Titus® 25 WG

Herbicyd powschodowy Titus® to źródło prawdziwej satysfakcji. We wszystkich odmianach ziemniaków, przeznaczonych na konsumpcję czy przetwórstwo, Titus® zapewnia skuteczne zwalczanie wszystkich chwastów jednoliściennych i wielu gatunków dwuliściennych. W odróżnieniu od innych herbicydów - Titus® pobierany jest zarówno przez liście jak i korzenie. Dzięki temu działa skutecznie, niezależnie od rodzaju gleby. Po ziemniakach można uprawiać wszystkie rośliny. Titus® daje dodatkowo maksymalnie dużo czasu na zwalczanie chwastów. I tylko one pozostają niezadowolone...

Przed zastosowaniem preparatu należy zapoznać się z treścią etykiety.

® - znak handlowy zarejestrowany przez E.I. DuPont de Nemours & Co. (Inc.)

DuPont Poland Sp. z o. o.
ul. Prosta 69, 00-838 Warszawa
tel. (0-22) 691 08 00, fax (0-22) 691 09 50

Titus®. Każdy ziemniak woli herbicyd powschodowy

Titus®
Tylko z firmy DuPont

Oferta sprzedaży materiału siewnego zbóż jarych i sadzeniaków ziemniaka – wiosna 1999 r.

1. „Rolimpex „ S. A. Oddział w Białej Podlaskiej, tel. 342- 20-21

Pszonica jara:

odmiana: Banti I ods.
Kostesa I ods.
Torka I ods.

Owies:

odmiana: Dragon I ods.

Pszonżyto jare:

odmiany: Migo, Gabo, Wanad oryg.

Jęczmień jary:

odmiana: Dema oryg.
Rodion I ods.
Boss I ods.

Ziemniaki sadzeniaki :

odmiany bardzo wczesne:

Bila elita
Irys kl. B
Aster elita, kl. A
Orlik elita

odmiany średnio-późne:

Anielka oryg.
Ania oryg. , kl. A
Fregata kl. A
Lawina oryg., kl. A. Kl. A 2
Vistula kl. A

odmiany wczesne:

Sumak kl. A

odmiany późne:

Dunajec kl. A
Hinga oryg., kl. A
Meduza kl. A

odmiany średnio- wczesne:

Baszta elita
Balbina elita
Głada oryg.
Lena kl. A
Maryna kl. A
Muza elita, oryg.

Ponadto:

- nasiona kukurydzy (na ziarno, kiszonkę i kiszonkę z kolb)
- mieszanki łąkowe- pastwiskowe dla wszystkich typów siedlisk
- komponenty paszowe (śruta sojowa, śruta rzepakowa, mączki mięsne, koncentraty)
- nawozy mineralne

Sprzedaż w/w artykułów prowadzona będzie w magazynach „ Rolimpex- Nasiona” w Białej Podl.

(ul. Leszczynowa 1, tel. 342-20-21) i Łosicach (ul. Targowa 8, tel. 357-34-52)- od marca czynnych do godz.18.00 oraz w następujących Autoryzowanych Punktach Sprzedaży „ROLIMPEX- NASIONA”:

„Cardinal” Kalinowski Krzysztof	- Wisznice	tel. 378-27-31
Gluchowski Krzysztof	- Liwki k. Huszlewa	tel. 358-00-12
Gminna Spółdzielnia	- Jabłoń,	tel. 356-00-09
Gminna Spółdzielnia	- Łomazy	tel. 341-70-26
Gminna Spółdzielnia	- Milanów	tel. 356-70-21
Gminna Spółdzielnia	- Ulan Majorat	tel. 351-80-13
Golonko Włodzimierz	- Jezioro	tel. 354-72-89
„Roltasz” Hawryluk Tadeusz	- Szóstka 32 A	tel. 372-11-34
Ileczuk Wiesław	- Komarówka	tel. 353-50-39
Kolejko Kazimierz	- Sosnówka	tel. 379-30-36
Król Krystyna	- Podedwórze	tel. 379-50-35
Niewęglowski Andrzej	- Borki	tel./0-81/ 857-42-76
„Polger’	- Konstantynów	tel. 341-50-50 /punkty w Platerowie , Sarnakach, Rokitnie, Janowie Podlaskim/
Rowiński Tadeusz	- Horodyszcze	tel. 378-2249
Wagner Mieczysław	- Radzyń Podlaski	tel. 352-12-35
Wereszczyński Jerzy	- Szaniawy-Poniaty	
Zaniewicz Adam	- Halasy 9	tel. 373-32-32

2. Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Ciciborze Dużym , tel. 343-37-25.

Pszenica jara: Owies:
odmiana: Torka I ods. odmiana: Dragon I ods.
Jęczmień jary: Łubin wąskolistny:
odmiana: Rodion I ods. odmiana : Saturn nkw.

3. Gospodarstwo Rolne, Łukowce,

Potiopa Marian tel. 341-03-82, tel. kom.06022593986

Pszenica jara: Jęczmień jary:
odmiana: Helia I ods. odmiana: Dema I ods.

4. Gospodarstwo Nasienne , Szóstka , Marian Szabaciuk tel. 372-11-08

Jęczmień jary: Pszenica jara:
odmiana: Boss I ods. odmiana: Torka I ods.
Ziemniaki sadzeniaki:
odmiany : Maryna kl. A, Aster kl. A

5. PHU „ DRAGROL „ Stanisław Dragan Polubicze Wiejskie tel. 378-25-29

Jęczmień jary:
odmiana: Dema I ods.
Mieszanki traw łąkowe i pastwiskowe firmy Barenbrug.

6. Zrzeszenie „ Siew – Pol” w Czemiernikach, tel. 3513003 p. Dobrowolski

Pszenica jara:
odmiana: Hena oryg., Eta oryg.
Ziemniaki sadzeniaki:
odmiany wczesne: Aster kl. A2, Orlik kl. A2 odmiany średnio-późne: Vistula kl. A2
odmiany średnio – wczesne: Lena elita Dunajec kl. A
Lena oryg. , Kos oryg.
Maryna kl. A2

7. Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Żminnem , tel. 354-72-52

Pszenica jara: Jęczmień jary:
odmiana: Henika I ods. odmiana: Dema I ods., Ars I ods.
Owies: Jawor oryg. Pszenżyto jare:
odmiana: Wanad, Gabo oryg.

**8. Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe „ Centrala Nasienna” p. Czarnacki,
Parczew ul. Szkolna 32, tel. 354-13-28**

Pszenica jara: Jęczmień jary:
odmiana: Hena oryg. odmiana: Ars I ods., Rodos I ods., Edgar I ods.
W sprzedaży będą również inne odmiany z zakupu.

9. Niewęglowski Leszek , Kłębów, tel.351-81-43 Gospodarstwo Nasienne

Pszenżyto jare: Pszenica jara:
odmiana: Migo oryg. odmiana: Eta I ods.
Gabo I ods.
Owies: Jęczmień jary:
odmiana: Sławko I ods. odmiana: Rataj oryg.
Ziemniaki:
odmiany bardzo-wczesne: Drop oryg. odmiany wczesne: Triada elita
odmiany wczesne: Albina elita Maryna kl. A
odmiany późne : Dunajec kl. A

10. Centrala Nasienna w Warszawie, Ekspozytura w Łukowie, ul. Warszawska 84 A tel. 025/7982503,

Pszenica jara: Jęczmień jary: 7982058,
odmiana: Torka I ods. odmiana: Rambo I ods. 7982057
Henika I ods. Rodion I ods.
Banti I ods. Rataj I ods.
Kontesa I ods. Rudzik I ods.
Owies: Pszenżyto jare:
odmiana: Sławko I ods. odmiana : Wanad I ods.
German I ods.

Ziemniaki:

odmiany wczesne: Aster kl.A
Drop kl.A
Orlik kl. A2
Sumak kl.A

odmiany śr. wczesne: Baszta oryg.
Bekas kl. A2
Ibis kl. B
Kolia kl.A
Maryna oryg. Kl.A2
Muza oryg. Kl.A2

odmiany późne: Ania kl. A2
Hinga kl. A

11. Suchodolski Adam, Świdry 87 tel. Kom. 090621714

Pszenica jara: Ziemniaki:
odmiana: Banti I ods. odmiany wczesne: Aster kl. A
odmiany śr. wczesne: Mila kl. B

12. Przedsiębiorstwo Nasiennie-Handlowe "Ziemlux", Sp. z o.o. Łuków ul. Warszawska 81 tel. 0-25 7821

Kwalifikowany materiał siewny zbóż jarych i sadzeniaki ziemniaków.

13 Przedsiębiorstwo Nasiennie Andrzej Bącik, Jeleniec, tel. 09039948

Kwalifikowany materiał siewny zbóż jarych : pszenicy, pszenicy, owsa.

Wiosenne zabiegi pielęgnacyjne na użytkach zielonych.

Poprawę dochodu w gospodarstwach specjalizujących się w produkcji mleka można osiągnąć, przy właściwie prowadzonej gospodarce na łąkach i pastwiskach. Wiele trwałych użytków zielonych ani pod względem ilości plonu ani jego jakości, nie przedstawia stanu optymalnego. Stan i utrzymanie produktywności runi na odpowiednim poziomie można jednak istotnie poprawić poprzez wykonywanie odpowiednich zabiegów. Po zimie górna warstwa gleby jest z reguły przemarznięta. Aby korzenie traw mogły być wystarczająco zaopatrzone w wodę i jednocześnie dla podsiąkania kapilarnego wody w glebie, konieczne jest ugniecenie powierzchni. Najlepszy efekt uzyskuje się stosując gładki wał do użytków zielonych. Zwłaszcza podczas stosowania nie dzielonych wałów należy zwracać uwagę na to, aby ich szerokość nie była zbyt duża, ponieważ mogą one wtedy łatwo skakać. Skuteczną pracę wału uzyskuje się przy prędkości jazdy nie przekraczającej 4 km / godz. Szczególnie dobre efekty uzyskuje się przy wałowaniu łąk i pastwisk po bezśnieżnych, suchych mrozach przy silnym wietrze, po których powierzchnia użytków zielonych jest znacznie wysuszona. Również po okresie przemiennej mroź (nocą mróz a w ciągu dnia słonecznie z temperaturą powyżej zera) wałowanie może zapobiec rozrywaniu korzeni roślin. Kolejną korzyść podczas wałowania, to wgniatanie wyciśniętych przez mróz na powierzchnię kamieni, które później nie stanowią przeszkody podczas koszenia. Do corocznie przeprowadzanych zabiegów na użytkach zielonych zalicza się też włókovanie przy użyciu brony zębowej , względnie brony chwastownika. Podczas tego zabiegu w pierwszej kolejności wyrównywane są kretowiny, kanały wytworzone przez myszy, koleiny itp. Dzięki temu podczas koszenia i zbioru mniejsze jest zanieczyszczenie zielonej masy. Poza tym częściowe poszarpanie darni na wiosnę stymuluje krzewienie się traw. Przez to darń staje się gęściejsza (wyrasta więcej pędów) i szybciej porastają występujące luki i puste miejsca. Reasumując – Podstawą wysokich i jakościowo dobrych plonów jest dobry stan runi łąkowej, utrzymywanej przez długi czas w odpowiedniej kondycji. Aby to osiągnąć, należy konsekwentnie stosować zabiegi pielęgnacyjne. Wcale nie są konieczne wyszukane metody postępowania na użytkach zielonych mające na celu utrzymanie produktywności runi przez wiele lat. Jednakże zwyczajne zabiegi powinno się wykonywać niezwykle starannie.

ZDR Wisznice Józef Sokółski

Ogłoszenie

Tel. 352-55-68 BEDLNO k. Radzyna Podl.

Sprzedam: sadzarkę do ziemniaków stan b. dobry
opsypnik do ziemniaków -5 - stan b. dobry
opryskiwacz „PILMET” 12 m, belka podnoszona hydraulicznie - stan b. dobry

CENTRALA NASIENNA 21-200 Parczew ul. Szkolna 32 tel/fax 083-354-13-28

OFERUJE:

Pasze, koncentraty i premiksy n/w firm:

LAND O LAKES Ltd., POZBAC, SANO, SALVANA, ROLPASZ, POLFARM, UNIPASZ, MIKITA

- Śruta sojowa 47% cena 92 zł/q
- Śruta rzepakowa cena 43 zł/q
- Mączka mięsno-kostna 40 %, 60 % białka
- Materiał siewny zbóż – pszenica, pszenżyto, jęczmień, owies
- Kukurydza nasiona i inne nasiona roślin pastewnych
- Zawieranie umów na rzepak jary dla BOLMAR Zakłady Tuszczowe w Bodaczowie
- Sprzęt i maszyny rolnicze za gotówkę i na raty

Wyższa opłacalność tuczu = opłacalność produkcji

Działania producentów trzody chlewnej zawsze ukierunkowane były na zwiększenie opłacalności tuczu. Opłacalność tuczu natomiast związana jest z kilkoma czynnikami, z których najważniejsze to: ilość prosiąt uzyskanych od jednej lochy w ciągu roku, długość okresu tuczu, uzyskiwane przyrosty masy ciała i umięśnienie tuszy. Czynniki te w dużym stopniu zależą od producenta. Dlatego też poszukiwane są ciągle metody efektywnego żywienia trzody chlewnej paszami wysokobiałkowymi dobrej jakości, które doskonale bilansują dawkę pokarmową w zestawieniu ze zbożami wyprodukowanymi we własnym gospodarstwie.

W 1997 roku Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabanowie przy współpracy z wytwórnią pasz Cargill Pasze w Siedlcach przeprowadził doświadczenie z paszami tej wytwórni w gospodarstwie Pana Ryszarda Olesiejuka w Pojelicach. Uzyskane wtedy wyniki były o tyle interesujące, że w 1998 roku ODR powtórzył w celu upowszechnienia ten model żywienia i odchowu prosiąt w trzynastu demonstracjach zlokalizowanych wśród członków sześciu marketingowych grup producenckich. Ich celem było wskazanie rolnikom możliwości poprawy wyników ekonomicznych poprzez wcześniejsze odsadzanie prosiąt i żywienie zgodnie z recepturą opracowaną przez producenta pasz. Uzyskane wyniki na demonstracjach podaje tabela.

Lp.	Średnia masa ciała po Urodzeniu	Średnia masa ciała po odsadzeniu	Wiek prosiąt Odsadzonych (tyg.)	Przedubojowa masa ciała tuczników	Czas Trwania Tucz-u-dni	Średni Przyrost dzienny (g)	Średnia mięsność (%)
1.	1,50	8,00	4,0	109,00	181	594	48,00
2.	1,30	7,00	4,0	110,00	168	647	51,00
3.	1,00	13,00	4,0	96,50	154	620	47,85
4.	1,40	8,20	4,0	107,00	160	660	49,00
5.	1,40	8,20	4,0	105,00	159	652	48,00
6.	1,30	8,10	4,0	107,00	158	669	47,00
7.	1,10	3,80	2,0	82,00	120	674	50,10
8.	1,10	8,00	5,0	95,00	157	598	49,00
9.	0,90	7,00	4,0	106,00	151	696	47,60
10.	0,95	7,50	4,0	108,00	163	657	44,60
11.	1,20	13,00	6,0	110,00	179	608	52,00
12.	1,20	12,00	5,0	110,00	176	618	54,00
13.	1,20	8,50	4,0	110,00	153	711	50,40
Śr.	1,18	8,69	4,2	104,27	159,9	647	49,12

W doświadczeniu prosięta odsadzone były w 24 dniu życia przy masie ciała 6,23 kg, tucz od urodzenia trwał 155 dni, średnie dzienne przyrosty masy ciała wyniosły 615 g, a przeciętna mięsność 51 % przy przedubojowej masie ciała 97 kg. Niższa mięsność uzyskana na demonstracjach mogła wynikać z wyższej masy ciała przy sprzedaży tuczników, a z tym wiąże się również czas trwania tuczu dłuższy o przeciętnie 5 dni. Różnice w wynikach na poszczególnych demonstracjach mogły też wynikać z przyczyn genetycznych. Wyniki demonstracji zbliżone do uzyskanych w doświadczeniu wskazują, że ten model tuczu może pozwolić na zwiększenie oczekiwanych efektów i poprawę opłacalności produkcji.

Cz. Mirczewska

Informacja

Młyn „Biała Podlaska „ s.c. prowadzi skup żyta konsumpcyjnego
Tel. (083) 343-31-15; 343-74-47

Uprawa rzepaku jarego.

Rzepak jest jedyną rośliną oleistą uprawianą dla potrzeb przemysłu tłuszczowego. W ostatnich latach wzrosło zainteresowanie uprawą rzepaku jarego. Przyczyniły się do tego mroźne zimy i wymarzenie rzepaku ozimego.

Wymagania klimatyczne i glebowe

Rzepak jary ma duże zapotrzebowanie na wodę i najlepiej plonuje w klimacie obfitującym w równomiernie rozłożone opady w okresie wegetacji. Szczególnie dużą wrażliwość wykazuje w okresie tworzenia się pąków kwiatowych, kwitnienia i dojrzwania. Niedobór opadów w tych okresach może wpłynąć na znaczną obniżkę plonu.

Pod uprawę tej rośliny należy przetrzącać gleby średnio zwięzłe, o uregulowanym odczynie pH, próchniczne, dobrze magazynujących wodę jak również zmeliorowane gleby murszowe i torfowe.

Przedplon

Najlepszy przedplon stanowią ziemniaki na obroniku. Unikać należy stanowiska po burakach, ze względu na możliwość namnażania się mątwika, którego rzepak jest rośliną żywicielską.

Dobrymi przedplonami są również: strączkowe oraz motylkowe i ich mieszanki z trawami.

Najczęściej uprawiany jest po zbożach a siany między roślinami zbożowymi wzmacnia glebę w masę organiczną i przeciwdziała rozwojowi chorób podsuszkowych.

Ze względu na choroby i szkodniki nie wskazana jest uprawa rzepaku jarego po przemarzniętym rzepaku ozimym jak również wsiewanie rzepaku jarego w przerzedzony rzepak ozimy. Występuje także kilkutygodniowa różnica w dojrzwaniu, co może utrudnić zbiór.

Uprawa roli

Rzepak jary wymaga równie starannej uprawy jak rzepak ozimy. Po zbiorze przedplonu wcześniej schodzących z pola należy wykonać podorywkę i jej kilkakrotne bronowanie, a następnie orkę zimową. Wiosną uprawę roli należy rozpocząć od włókania lub bronowania a następnie zastosować kultywator lub zestaw uprawowy, który jednym przejściem roboczym przygotowuje rolę do siewu.

Nawożenie

Optymalne pH dla rzepaku wynosi (6,2- 7,0). Gleby o niższym pH wymagają wapnowania pod przedplon lub po zbiorze przedplonu na ściery lub przed orką przedzimową.

Dawki nawozów w zależności od przedplonu i przewidywanego plonu wynoszą:

azotu 60-120 kg N/ha, fosforu 30-60 kg P₂O₅/ha, potasu 40-120 kg K₂O/ha. Duże dawki azotu (100-120 kg N/ha) należy dzielić na przedsięwną (1/2- 2/3 dawki) w postaci siarczanu amonu lub saletry amonowej a pozostałą zastosować w postaci saletry amonowej w okresie od wyrzędowania się roślin do początku tworzenia się pąków.

Nawożenie dolistne stosuje się w okresie gdy rośliny wytworzą rozety liściowe do fazy zwanego zielonego pąka. W tym okresie można zastosować dwukrotnie dokarmianie dolistne 5-10 % roztworem mocznika (15-30 kg mocznika na 300 l wody). Ponadto zaleca się stosowanie mikroelementów takich jak: Agrosol R, Insol 5, Basfoliar 12-4-6, Basfoliar 36 Extra. Roztwory mocznika i nawozów wieloskładnikowych zaleca się stosować łącznie ze środkami ochrony roślin, ze względu na zbieżność terminów oraz zmniejszenie ilości przejazdów.

Siew

Do siewu należy używać nasion kwalifikowanych. Rzepak jary należy siać wcześniej lecz w obeschłą i dobrze ogrzaną glebę. Optymalny termin siewu przypada na okres siewu jęczmienia jarego. Ilość wysiewu nasion wynosi 4-6 kg, głębokość siewu 1,5- 2 cm a rozstawa rzędów 12,5-15 cm (ochrona chemiczna) lub 30-35 cm (zabiegi pielęgnacyjne w miedzyrzędziach wykonywane opielaczem). W warunkach , gdy gleba jest przesuszona wskazane jest wysiewanie nasion głębiej, aby znalazły się w wilgotnej warstwie gleby. Nasiona przed siewem muszą być konieczne zaprawione zaprawami typu np.:

Zaprawa Oftanol T(40 g), Zaprawa Marschal 250 DS (30 g) + Zaprawa Funaben T (4 g) na 1 kg nasion. Zaprawianie nasion jest skuteczną ochroną rzepaku jarego przed uszkodzeniami powodowanymi przez pchełki, które są największym zagrożeniem w okresie wschodów.

Ochrona

Zwalczanie chwastów w plantacjach zasianych w szerokiej rozstawie wykonuje się przy pomocy opielacza . Plantacje zasiane w wąskiej rozstawie wymagają ochrony chemicznej i stosowania herbicydów takich jak np.: Butisan 500 S.C., Lasso (bezpośrednio po siewie),

Lontrel 300 (w fazie 4-6 liści rzepaku).

Największe straty w plonie rzepaku jarego powodowane są przez słodyszek rzepakowy i mszyce. Straty w plonie rzepaku jarego powodowane przez słodyszka rzepakowego mogą być dużo wyższe w porównaniu z rzepakiem ozimym. Zwalczanie tego szkodnika wymaga nawet kilku zabiegów. Duże straty mogą powodować także szkodniki tłuszczynowe takie jak: chowacz podobnik i pryszczarek kapustnik.

Zwalczanie szkodników należy wykonywać w okresach:

- słodyszek rzepakowy i chowacz czterozębny, gdy pąki tworzą zwarty kwiatostan;
- chowacz podobnik i pryszczarek kapustnik, w okresie opadania płatków kwiatowych i po wykształceniu się pierwszych tłuszczyn;
- mszyca kapuściana, gdy wystąpią pierwsze kolonie mszyc;
- gnatarz rzepakowiec, po pojawieniu się pierwszych larw.

Do zwalczania szkodników mają zastosowanie preparaty t.j. np: Decis 2,5 EC, Fastac 10 EC.

Wszystkie zabiegi ochrony należy wykonywać z zgodnie z zaleceniami umieszczanymi na opakowaniach preparatów.

Zbiór

- dwuetapowy, koszenie roślin rozpoczyna się, gdy łan rzepaku przybiera barwę zielono- żółtą, a nasiona w łuszczynach mają wilgotność 25-35 %, a następnie po 5-10 dniach omląca się kombajnem zaopatrzone w podbieracz.
- jednoetapowy, można rozpocząć, gdy nasiona osiągną dojrzałość pełną. Nasiona po zbiorze są zwykle wilgotne i wymagają dosuszenia.

K. Kuresza

a może rzepak jary

Rolnicy często pytają co w tym roku posiać aby zwiększyć dochodowość w swoim gospodarstwie. Niska cena zbóż w tym roku i trudności ze zbytem zboża i ziemniaków sprawiły, że pytania się powtarzają. Z kilku powodów proponujemy rzepak jary:

- poprawa płodozmianu (w warunkach kiedy rolnicy sieją zboże po zbożu)
- uzyskanie nie gorszych dochodów jak z uprawy pszenicy (przy glebach kl. V i IV w naszym regionie)

Chcemy przekazać rolnikom kilka uwag dotyczących uprawy rzepaku jarego uzyskanych w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Uhninie.

Od kilku lat w uprawie testuje się mieszaniny odmian i rodów rzepaku jarego. Praktykowany wysiew rzepaku 6-6.5kg/ha (zbyt gęsty siew ogranicza rozrastanie się rośliny i nie wpływa na wzrost plonów) przy zachowaniu terminu siewu przypadającym na termin siewu jęczmienia jarego. Wskazana jest głęboka orka zimowa natomiast wiosenne bardzo dobre doprawienie gleby powinno dać równomierne wschody, a co za tym idzie równomierne dojrzewanie. Zastosowano nawożenie mineralne w ilości N-70,P-60,K-80. W ochronie chemicznej przy zwalczaniu chwastów stosowano Triflutox 250 EC natomiast pchełka i słodyszek rzepakowy zwalczany był Cyperkilem 25EC zgodnie z sygnalizacją wystąpienia owada. Zabieg oprysku wykonany był tylko raz, szczególnie starannie wykonano go po brzegach ładu, co stanowi najważniejszą ochronę. Przy tak oszczędnej uprawie na glebach IV i V klasy uzyskano w ciągu 3 lat średni plon 25q/ha. Oczywiście jest to plon niższy niż przy rzepaku ozimym, ale nie ponosimy tu ryzyka wymarzenia uprawy.

Po zbiorze jest konieczność dosuszenia ziarna rzepaku do 7-6% wilgotności (rolnicy z naszego terenu mogą skorzystać z usług Zakładu Usługowo-Handlowego w Uhninie jak i CN- Czernacki Jan w Parczewie). Za rzepak otrzymano w ubiegłym roku cenę 960zł/t przy średnim plonie 2.5t/ha. Dochód nie jest mniejszy niż przy uprawie pszenicy.

Nasiona rzepaku jarego rolnicy mogą nabyć w SOO Uhnin (mieszaniny odmian w stopniu elity) i w CN – Czernacki Jan w Parczewie gdzie można zawrzeć umowę kontraktacyjną z Zakładami Tłuszczowymi w Bodaczowie.

Według naszej oceny nie powinno być trudności ze zbytem rzepaku.

Elżbieta Andrzyk i Wiesław Byra
ZDR Parczew

Ogłoszenia

Antoni Juchimiuk zam. Dobryń D. 91 : Sprzedam kombajn ziemniaczany „Anna”

Derewiczna Tel:375-90-92: Sprzedam pszenicę Ismenę i Ignę

Tel. 352-82-01 sprzedam: przyczepa zbierająca – stan b. dobry, dmuchawa do siana stan b. dobry

Piotr Wierzchowski zam. Zazkrzew 20 – 351-93-43: kupię beczkowóz 2500 l w dobrym stanie

Tel. 341-98-29 – sprzedam jałówki hodowlane rasy Hereford

ROLNIKU ZAKUP NAWOZY DZIŚ

Firma PPHU „SYLWEK” A. KOPIS, 21-225 WISZNICE

Oferuje nawozy z dostawą do gospodarstw w cenach za tonę:

Zakłady Chemiczne Police S.A. : fosforan amonu – 920, polifoska 8-24-24 – 770, polifoska 6-20-30 – 710, polimag 305 – 680, polifoska 15-15-15- 660,

Zakłady Chemiczne „BIONEX”: flovit bezchlor. – 840, Flovit 4-12-18 – 610, Flovit 6-16-24 - 700

Zakłady Azotowe Pyławy S.A.- mocznik – 500, saletra – 420, saletra imp. 340,

„Siarkopol” Tarnobrzeg : potafoska – 410, superfosfat prosty 380, fosmag 370, superfosfar pylisty 260,

Ponadto: sól potasowa gran. 420, saletrzak 420, salmag 420,

Zamówienia w godz. 7:30 – 15:30 – tel. (o83) 3782-021

ZAPRASZAMY

Rocznice w Kołach Gospodyń Wiejskich.

Dnia 6 lutego 1999r. kobiety z miejscowości Suchowola, gm Wołyń obchodziły uroczyste jubileusz 35 – lecia założenia Koła Gospodyń Wiejskich. Na tę uroczystość zaproszono P. Annę Nowak – Gocławską – przewodniczącą Regionalnego Związku Kótek i Organizacji Rolniczych, P. Wójta gminy Wołyń wraz z Zarządem Gminy, Zarządy KGW z terenu gminy oraz innych przedstawicieli instytucji i organizacji – między innymi obecny był Proboszcz miejscowej Parafii i Dyrektorzy Szkół. Najliczniej przybyły kobiety – członkinie Koła.

Długoletnia przewodnicząca Koła P. Eugenia Dzioba przedstawiła przebieg działalności Koła. Pierwszą przewodniczącą była P. Maria Sekuła a następne 4 lata P. Helena Belniak. Od 1970 roku funkcję przewodniczącej pełni P. E. Dzioba. Przez ten czas członkinie pod kierownictwem przewodniczącej podnosiły swoje kwalifikacje i doskonaliły umiejętności w różnego rodzaju szkoleniach, kursach i wyjazdach. Nabytą wiedzę wdrażały skutecznie w swoich gospodarstwach domowych. Współpracowały z różnymi instytucjami i samorządami działającymi na terenie gminy. Organizowanie teatrzyków i zabaw tanecznych pomogło w uzyskiwaniu środków finansowych na działalność Koła. W ostatnich latach KGW objęło patronatem wiejskie Przedszkole w Suchowoli. Kobiety z KGW chętnie korzystają z doradztwa fachowego specjalistki d/ s wgd.

Uroczystości jubileuszowe były też okazją do podziękowania za aktywną pracę P. E. Dzioby, ponieważ z powodu wieku zrezygnowała ona z funkcji przewodniczącej. Jej miejsce zajęła P. Bożena Wincierzewska. Spotkanie przebiegało w miłej atmosferze a tańce i śpiewy trwały do rana jako, że był to czas karnawału. Na uwagę zasługiwały też występy artystyczne Koła i chciałybyśmy zacytować fragment jednej z piosenek:

Koło Gospodyń Wiejskich to nie żadna partia
Ale cóż bez niego wieś byłaby warta.

Wcześniej działalność kobiet wiejskich oprócz ODR wspomagały Ośrodki Nowoczesna Gospodyni oraz gminne instruktorki d/ s KGW przy Gminnych Związkach Kótek i Organizacji Rolniczych. Obecnie te zadania pełnią specjalistki d/ s wgd. Przez minione 35 zmieniały się potrzeby kobiet w zakresie zadań doradczych. Wcześniej najważniejsze problemy to: prawidłowe żywienie rodziny, podniesienie estetyki i higieny zagród wiejskich, wprowadzanie nowości do gospodarstw domowych i przydomowych. Dzisiaj w związku z pogorszeniem się sytuacji rodzin wiejskich i wzrostem bezrobocia najważniejszym problemem jest poszukiwanie dodatkowych możliwości zarobkowania. Te potrzeby są bardzo ważne nie tylko dla kobiet z Suchowoli i dlatego istnieje potrzeba promowania przedsiębiorczości wśród kobiet wiejskich.

Do obchodów 65 rocznicy istnienia przygotowują się członkinie KGW Rossosz. Członkinie tego Koła są także aktywne. Mimo 65 lat istnienia jest w organizacji wiele młodych i energicznych kobiet działających pod kierownictwem P. Stanisławy Beń – przewodniczącej Koła. Przy współpracy z ODR działają w zakresie poprawy warunków ekologicznych swojej wsi. Organizują wiele szkoleń, pokazów i kursów oraz spotkań z innymi Kołami. Takie spotkania są okazją do wymiany doświadczeń z zakresu swojej działalności. W minionym roku odbyły się dwa tego typu spotkania: z KGW Szpaki Stare, gm. Kornica i KGW Jabłoń. Oprócz wymiany doświadczeń, porad i sprawozdań był to mile spędzony czas przy herbacie, muzyce i wspólnym śpiewie.

Opracowanie: Bożena Warda, Barbara Pachala, Alina Karwacka – specjalistki d/ s wgd.

Z KĄDZIELĄ W PASZENKACH

Piękne ludowe zwyczaje towarzyskie wsi podlaskiej zanikają w zaskakująco szybkim tempie. Ongiś spotkania kobiet z jednej wsi były na porządku dziennym. Schodziły się na :czesanie lnu, pierzaczki czy prządki. Spotkania takie nie tylko miały na celu wykonanie określonej roboty, ale przede wszystkim były to spotkania towarzyskie na które przychodzili też mężowie pań a jeżeli organizowały to panienki , to kawalerowie. Była to wspaniała okazja do bajdurzenia , komentowania wydarzeń zachodzących w danej wsi, opowiadania o strachach, zabobonach i znachorach. Śpiewano melodyjne ludowe pieśni. Nierzadko przygrywano na skrzypkach, organkach, fujarce czy grzebieniu. Grano w fanty, które były okazją do bliższego zapoznania się i zbliżenia. Mężczyźni grali w salonowca prezentując swoją siłę i zręczność. Tak właśnie wspominają starsze osoby zimowe wieczory. W wielu wsiach młodzi gospodarze prowadzący gospodarstwa rolne nie uprawiają już: hafciarstwa, wyszywankę, przyozdabiania ręczników, bluzek czy koszul.

Zdrowe i ekologiczne wyroby z lnu zastąpiły przemysłowe tworzywa sztuczne.

Piękno sztuki ludowej i zwyczajów wsi podlaskiej zaprezentowały 11 lutego 99 panie z Paszenek. Dyr. Gminnego Ośrodka Kultury pani Władysława Aleksandrowicz udostępniła salę w której wspólnie z mieszkańcami wsi urządziła wiejską izbę. Poczesne miejsce w izbie zajmowało łożo z wysoko ułożonymi poduchami ubranymi w ręcznie haftowane poszewki. W rogu izby „wybudowano” piec chlebowy z płytą kuchenną nad którą był duży okap. Na kuchni stały żeliwne sagany, obok pyszniły się wieńce suszonych owoców, grzybów cebuli i czosnku. Na okapie zgodnie z rytuałem ustawiono przedmioty codziennego użytku : młynki, solniczki, siwaki. Pośrodku kuchni stał duży stół nakryty lnianym haftowanym obrusem. Ścianę frontową zawieszono świętymi obrazami. Nie zabrakło również domowych przedmiotów takich jak: maselnica, żelazko, lampy naftowe, szafek przyozdobionych ręcznie wykonanymi lambrekinami.

Do tak urządzonej izby kilkanaście pań wzorem i dawnym zwyczajem na tak zwany wieczór z kądzielą przyszły i przyniosły ze sobą kołowrotki. Gospodyni udostępniła im swoje sprzęty służące do obróbki lnu począwszy od jego łamania poprzez klepanie , czesanie, przedzenie, zwijanie do tkania. Panie z Paszenek prezentowały swoje umiejętności manualne. Można było podziwiać nie tylko zręczność i szybkość np. przedzenia ale także umiejętność wykonania kilku rodzajów przędzy: płaskiej i okrągłej wymaganej do różnych wyrobów.

Zgodnie z dawnym zwyczajem wiele śpiewano. Ponoć przy śpiewie lepiej i szybciej się pracuje a sam wyrób jest piękniejszy. Obecni panowie dowcipkowali, nie grali wprawdzie w salonowca zapewne dlatego , że oszczędzali siły do trzymania pysznych i pulchnych pączków.

Wszyscy panowie jednoznacznie stwierdzili, że nie ma bardziej utalentowanych w pracy z kądzielą i sztuce kulinarnej jak nasze Paszenkarki.

Po obrzędzie „Z kądzielą” wystąpił zespół śpiewaczo-ludowy „Kukułki” z Paszenek. Dziewczęta zaprezentowały pieśni ludowe które były śpiewane przez nasze babcie , prababcie w różnych okolicznościach: pracy w polu, gospodarstwie, na weselach, dożynkach , zalimanach , prządkach.

Uroczystość w Paszenkach uświetnił swoim występem zespół ludowy „Kalina” z Jabłonia. „Kalina” od wielu lat śpiewa na imprezach ludowych nie tylko naszego województwa. Niektóre panie seniorki zespołu niejednokrotnie gościły na scenie Ogólnopolskiego Przeglądu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą zdobywając nagrody.

Była to wspaniała lekcja historii. Warto więc podtrzymywać kulturę naszej wsi i w taki oto sposób przekazywać ją następnym pokoleniom.

Elżbieta Szołucha
ZDR Parczew

Ogłoszenia

Leszek Wróblewski zam. Płudy, tel. 352-52-48 : *Sprzedam kosiarkę rotacyjną Z 161 / nowa /*

Krzysztof Kossowski zam. Romaszki 102 tel. 3784348 : *Sprzedam prosięta i warchlaki ras mięsnych*

Stanisław Skrzypczak zam. Branica Suchowolska gm. Wołyń: *sprzedam kombajn zbożowy Z-56, rok prod. 1987. Cena 35 tys. zł, oraz części zamienne do kosiarki samobieżnej 320*

Wiesław Żmuda zam. Kuraszew 86, tel. 35-30-367 w. 42 gm. Wołyń: *sprzedam sam. ciężarowy STAR oraz nasiona owsa bezluskowego odm. AKT*

Marian Potiopa Gospodarstwo Rolne Łukowce

Tel. 34-10-382, tel. Kom. 06022593986

Sprzedam:

Pszenica jara odm. Helia I odś.

Jęczmień jary odm. Dema I odś.

PORADY PSZCZELARSKIE

Przedwiośnie jest dla pszczół okresem najtrudniejszym z całego roku. Pszczoły wyczerpane są zimową i to tym bardziej, im gorsze były jej warunki. Gdy pogoda ustabilizuje się temperatura powietrza dochodzi w cieniu do 15 - 16° C, w cichy bezwietrzny dzień możemy dokonać szczegółowej rewizji rodzin zwanej głównym przeglądem wiosennym. Sprawnie i szybko rozbieramy gniazda, wnikliwie dokonując oceny rodzin. Oprócz oceny ich siły, zwracamy uwagę na ilość i jakość czerwiu, co pozwala nam ocenić matki. Obecność matki najlepiej poznajemy po występowaniu czerwiu w różnych stadiach rozwojowych. W gniazdach niektórych pni może nie być czerwiu (zwłaszcza z matkami rasy środkowoeuropejskiej). Niekoniecznie muszą to być rodziny bezmateczne. Brak czerwiu o tej porze możliwy jest również w rodzinach słabych, zawilgoconych, mających zbyt duże gniazdo, osłabionych chorobą zarodnikowcową (nosemą). Czynnikiem hamującym czerwienie jest głównie temperatura. Po ścięściu gniazd i dodatkowym ociepleniu matka powinna po 4-5 dniach rozpocząć składanie jaj. Z ratowaniem bezmatek oraz łączeniem pni nadmiernie osłabionych musimy poczekać do czasu nastania cieplejszych dni. Na razie trzeba je tylko zabezpieczyć przed rabunkami.

Aby uniknąć rabunku, przegląd ograniczamy do odchylenia pierwszych plastrów za zatworem. Jeśli nie ma na nich pszczół wycofujemy je za matę, pszczoły jednak muszą mieć do nich dostęp. Kolejno odsuwając następne plastry dochodzimy do pierwszego z czerwiem. Często jest to młody czerw, lub tylko jaja. Jeśli plaster jest zaczerwiony z obu stron, ustawiamy przy nim susz do zaczerwienia oraz plaster okrywający z zapasem. Gdy czerw znajduje się tylko po stronie wewnętrznej plastra (od strony gniazda), wówczas pozostawia się tylko jeden plaster okrywający z mniejszą ilością pokarmu po stronie gniazda. Jeśli gniazdo jest ułożone pośrodku ula, identycznie postępujemy z drugiej strony. Taki przegląd wykonuje się bardzo szybko, nie oziębiając części gniazda z czerwiem krytym. Utrzymanie w tym okresie ciasnego gniazda nie tylko zapobiega przeziębieniu czerwiu, ale zmusza pszczoły do maksymalnego wykorzystania powierzchni plastrów. Matka zaczerwia dużą powierzchnię na każdym plastrze, przez co wolno zwiększa się liczba plastrów w rodni. Ułatwia to później zastosowanie kraty odgradowej.

Podczas przeglądu wiosennego szacuje się także zaopatrzenie rodzin w zapasy cukrowe, które nie powinny być mniejsze niż 5 kg. Niedobór najlepiej uzupełnić plastrami z zapasem wyjętym z innych rodzin, gdzie było go zbyt dużo. Możemy wykorzystać także zapasy w plastrach, które zostały wyjęte z gniazd późną jesienią lub po rodzinach spadłych. Przed poddaniem plastrów z rodzin, które się osypały, należy je zdezynfekować parami lodowatego kwasu octowego.

W trakcie przeglądu trzeba zwracać uwagę na ocieplenie i wygląd samego ula. Należy zapisywać wilgotne maty czy poduszki wymagające zaraz po przeglądzie wymiany lub wysuszenia. Należy też mieć na uwadze przyszłą wymianę najbardziej brudnych i zawilgoconych uli.

Wiosenny rozwój rodziny, podobnie jak i zimowla, jest w ogromnym stopniu uzależniony od prac pielęgnacyjnych na jesieni. Po oblocie rozwój będzie regulowany intensywnością czerwienia matki. Na właściwy jego przebieg i pielęgnację czerwiu wiosną składają się:

- zasoby mlecza,
- ogólna siła rodziny,
- ilość zapasów pyłku i miodu,
- odpowiednia ilość komórek do czerwienia,
- warunki atmosferyczne i wiaty.

Znaczne ilości energii zaoszczędzi pszczołom ustawienie w słonecznym i zacisznym miejscu pasieczyska jednego lub kilku poidel. Na każde 1000 karmionych larw potrzeba około 30 g wody. Na pokrycie tego zapotrzebowania pszczoły muszą przynieść do ula 6,5 tys. ładunków wody dziennie. Jeżeli woda jest zimna, wielkość ładunków maleje, zwiększa się natomiast liczba niezbędnych lotów do poidła. Przy dużej odległości źródła wody od pasieki, pszczoły tracą dodatkową energię i czas, przy czym zwiększa się liczba zajętych tą pracą robotnic.

*opracowali specjaliści ODR d/s pszczelarstwa:
Lewandowska Małgorzata, Marian Kalabun, Krzysztof Osielski.*

CELOWOŚĆ WAPNOWANIA GLEB

Zakwaszenie gleb w naszych warunkach klimatycznych jest procesem naturalnym powstającym głównie wskutek wypłukiwania wapnia z gleby. Razem z przesiąkającą wodą przemieszczają się znaczne ilości wapnia i magnezu w głąb. Dlatego niezbędne jest wapnowanie gleby przez co uzyskuje się odkwaszenie gleby stwarzając pożądany odczyn w środowisku glebowym, uzupełnienie niedoboru wapnia jako składnika pokarmowego roślin, poprawienie struktury gleby.

Gleby kwaśne, zwłaszcza ciężkie szybko zaskorupiają się, stają się słabo przepuszczalne i nie zabezpieczają równomiernego zaopatrzenia roślin w wodę i składniki pokarmowe. Gleby takie są nadmiernie wilgotne lub zbyt suche. Silne zakwaszenie gleb powoduje zmniejszenie się w nich przyswajalnego magnezu. Brak tego składnika jest przyczyną słabego plonowania roślin w przypadku zbóż objawia się to ich żółknięciem, nawet wypadaniem całych płatów roślin. Niedobór wapnia w glebie sprzyja uruchomieniu się dużej ilości glinu i manganu, które w nadmiarze są szkodliwe dla roślin. Jednocześnie unieruchamiany jest fosfor. Brak wapnia powoduje unieruchomienie molibdenu niezbędnego w większych ilościach dla roślin motylkowych gdyż składnik ten bierze udział w wiązaniu azotu atmosferycznego przez bakterie brodawkowe.

Optymalne pH dla roślin rolniczych i wrażliwość roślin na odczyn gleby

Wrażliwość roślin na odczyn gleby	Gatunki roślin	Optymalne pH gleby
Mało wrażliwe	łubin, seradela, len, żyto, trawy	5,1-5,5
Średnio wrażliwe	owies, ziemniaki, mieszanki zbożowe, mieszanki Pastewne	5,6-6,0
Wrażliwe	pszenica, rzepak, bobik, łubin biały, łubin wąskolistny, pszenżyto	6,1-6,5
Bardzo wrażliwe	burak, kukurydza, lucerna, koniczyna, soja, Jęczmień	6,6-7,0

B. Lipiński

AIDA

"AIDA" SP. Z O.O.

Tel./fax (0 83) 343 77 57, 344 33 95, 342 02 60
21-500 Biała Podlaska ul Gwardii Ludowej 17b

OFERUJE

* Pasze i koncentraty firmy "Cargill"

* Nawozy wapniowo-magnezow

* Nawozy sztuczne

* Styropian

* Automaty paszowe, opryskiwacze

* Preparaty mlekozastępcze i dodatki witamin.

* Nawóz doglebowy RSM 32%

* Środki higieny "Eutra"

* Wykonanie biznesplanów na przedsięwzięcia gospodarcze

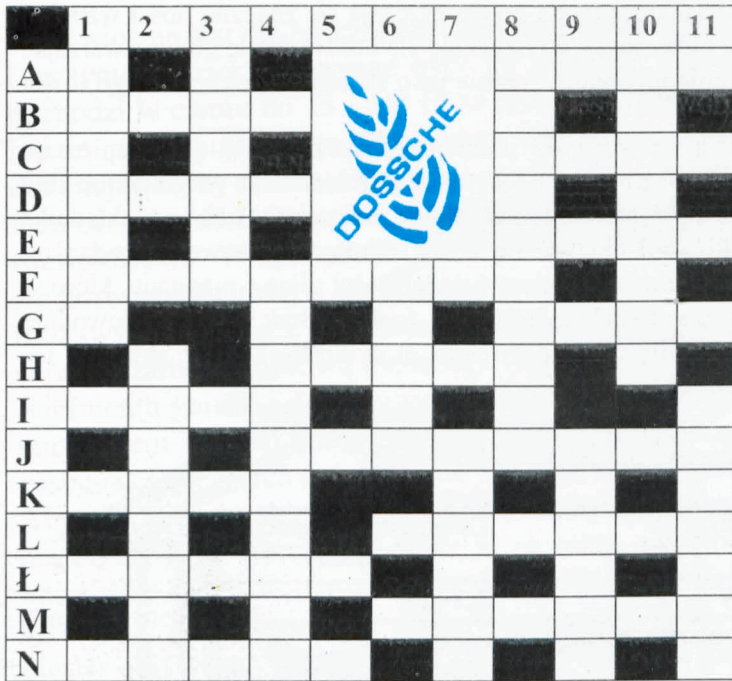
Możliwość zamówień
telefonicznych

Biała Podlaska
Dąbrowica Mała
Zaliscze
Chybow
Olszanka

Możliwość zakupu na raty

Magazyn ul. Gwardii Ludowej 17b-kierunek Sielczyk dojazd linią nr.9.

KRZYŻÓWKA 3/99

Wśród uczestników którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie krzyżówki nr.2/99 do dnia 15 03 1999 r. rozlosujemy worek paszy ufundowanej przez firmę DOSSCHE.

Podajemy wykaz oferowanych pasz:

DLA TRZODY:

Prestarter 25 kg dla prosiąt.
 Starter 50kg dla warchlaków o wadze 15-35 kg
 Grower 50kg dla warchlaków o wadze 35-70 kg
 Finisz 50kg dla tuczników o wadze pow 70 kg

DLA DROBIU:

Mieszanka dla kurcząt 25 kg 0 - 6 tygodni
 Mieszanka extra dla niosek 50 kg

Dla BYDŁA:

Granulat dla cieląt 25 kg
 Dla bydła mlecznego Extra 50 kg

Prosimy przesłać rozwiązanie krzyżówki na karcie pocztowej na adres redakcji wraz z wyborem proponowanej paszy. Rozwiązania bez wyboru paszy nie będą uwzględniane. Za rozwiązanie krzyżówki nr 1/99 "Trzej Królowie" nagrodę w formie 1 worka paszy "Grower" wylosowała Pani: Bożena Szymczuk zam. Rokitno110, 21-504 Rokitno

Sponsorem krzyżówki jest:

DOSSCHE POLAND PASZE, KONCENTRATY, PREMIXY

Przedstawiciel PIOTR LIMOWSKI tel.0 90 227 523

POZIOMO: A-8)Ptaki drapieżne. B-1)Pochyły kwadrat. C-8)Wkładka do paszportu. D-1)Schody na statek. E-8)Nie sen. F-1)Tam dużo złota. G-8)Pogoda. H-4)Statek rybacki. I-1)Obóz wojsk tatarskich. J-4)Do spania. K-1)Państwo w Afryce. L-6)Poeta polski- poezja rewolucyjna. Ł-1)Wnęka w murze. M-6)Kunst finezja. N-1)Takt w postępowaniu.

PIONOWO: 1A)Sprzeciw. 2H)Żywa istota. 3-A)Oby na lepsze. 4-F)Na reku zimą. 6-F)Klub sportowyw Mediolanie.7-J)Utwór ośmieszający. 8-A)Państwo w Europie. 9-J)Stolica nad Tamizą. 10-A)Zła cecha charakteru. 11-I)Miasto i port we Włoszech.

Hasło

I-3 K-9 E-10 N-3 L-10 M-10 F-7 E-3 C-9 G-11 A-3 I-8 K-1 N-11

Opracował Jerzy Mędra

ADRES REDAKCJI:

Grabanów 21-500 Biała Podlaska
 Tel. Biała Podlaska (0 83) 343 37 92, 343 38 66,
 Dyrektor (0 83) 341 12 55
 Fax (0 83) 343 81 98

WYDAWCA: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:K.Kuresza, B.Filatiuk, B.Michalczuk, Cz.Mirczewska. B. Lipiński, A.Strąciicka, A.Radzikowska, B.Warda, H. Żelazowska, A.Żurkowska, specjaliści doradztwa rolniczego i specjalistki WGD.

Skład komputerowy: A.Mazur

Druk I.Wagner - Poligrafia ODR.Nr zamówienia

3/99/nakład 2200 egz.

Adresy i telefony Rejonowych Ośrodków

Biała Podlaska ul. Żeromskiego 3 tel.343 32 34
 Radzyń Podlaski ul. Dąbrowskiego 9 tel.352 84 06
 Parczew ul. Piwonia 50 tel.354 24 74
 Łuków ul. Czerwonego Krzyża 4 tel.(0 25) 798 39 58
 Wisznice ul. Warszawska 13 tel.378 22 49